

за да не пропуска острото нощно духание. Какво стечение на обстоятелствата! какви разочарования! какви измѣни!.. И подиръ това милѣй за тоя проклетъ животъ, искай да живѣешъ!.. Утрѣ имаме сражение, и азъ още отъ сега прѣдвиздамъ края му... Паниката е въ сърдцата; страхътъ отъ смъртъта е разслабилъ рѣцѣтъ и затъмнилъ ума на оние, които сж дошле тука да ѝ търсежтъ... Тоя народъ бѣше въодушевенъ, той се надѣваше, той вѣрваше, като дѣте, и сега, като дѣте тренери... Подлостъта на едни увлѣче въ подлостъ други... Бѣла-Черкова и другитѣ, излъгахъ надѣждитѣ ни, деморализирахъ Клисура... Това е подлостъ, това е коварна измѣна на общото дѣло... Тоя интригантски градъ билъ способенъ само измѣни да прави, измѣнници да ражда. Той знае да ражда Кандовци, Аврамовци, той знае да създава Ради! Ахъ и тая Рада, която отрови послѣднитѣ часове на живота ми! И азъ дирѣ смъртъта, азъ го напушамъ сега съ проклетия... А какъ бихъ умрѣлъ щастливъ и гордъ, Боже мой, любимъ, озаренъ отъ лучитѣ на любовта, увѣренъ, че ще да има да капне поне една чиста сълза на моя гробъ непознатъ... Да умрешъ, когато за тебе сичко е умрѣло въ тоя свѣтъ, когато виждашъ своитѣ кумири въ калъта, своитѣ идеали погребени! Любовта, революцията!.. Какъ е мъчна и безнадежна такава смъртъ! О какъ е тя желателна, необходима за нещастнитѣ, като мене!

Планинскиятъ вѣтъръ духаше тжжовно надъ задрѣмалия къръ. Шумата на околнитѣ гори испращаше глухъ и зловѣщъ шумъ, който тъмнината правѣше още по-гробенъ. Всичкитѣ връхове, долове и планини на около, всичката природа пшккаше настрѣхна. Звѣздитѣ на небето бръзо и безпокойно тренкахъ. Сегисъ - тогисъ нощна птица се обади въ пущинацитѣ, и пакъ се въцари мрътво мълчание... Планинскиятъ вѣтъръ провлѣчено, печално шуми надъ главитѣ на лежащитѣ до окопитѣ възстанници, като едно да-